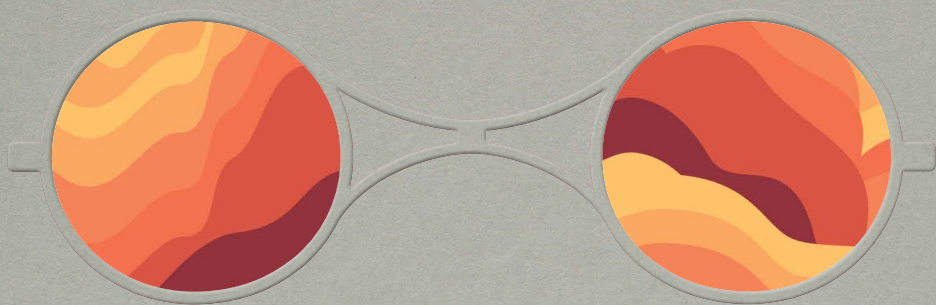
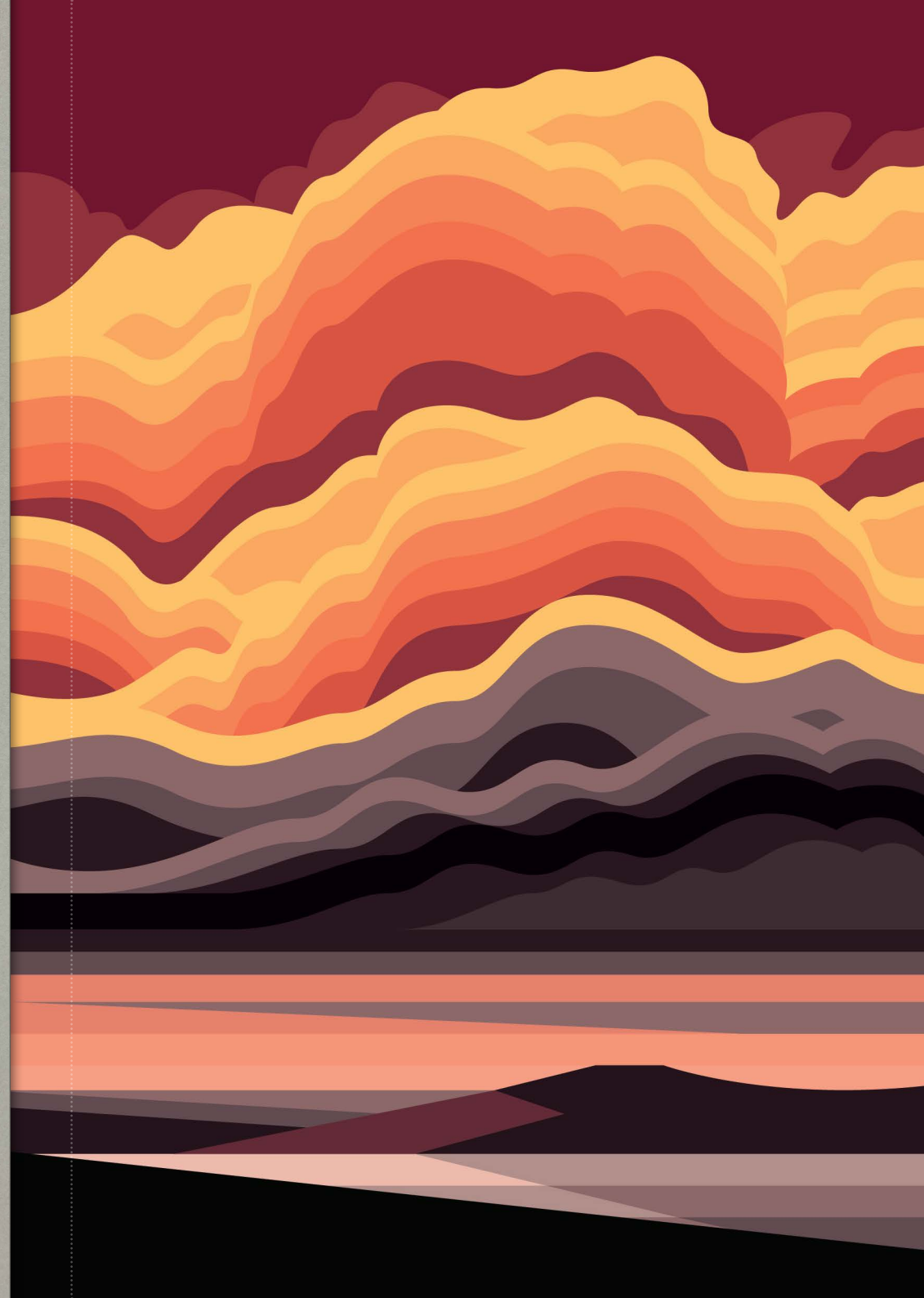
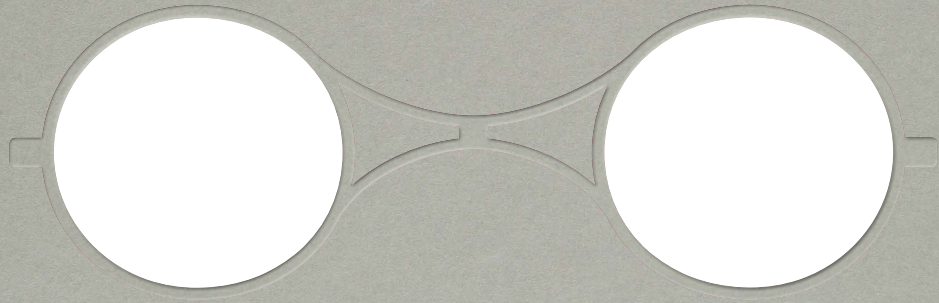
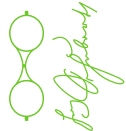

Franz
Schubert
1797 – 1828

“No conec cap altre compositor que plasmí un món propi tan perfecte com Schubert. Per a mi, això és una de les qüestions més enigmàtiques de la Història de la Música. [...] Schubert és absolutament coherent, sense fissures. No trobo en cap altre època un fenomen així.”

Nikolaus Harmoncourt

Divendres 31 d'agost,
21:00h

#GranMestre

#Tenor

#ProgramaRodó

FRANZ SCHUBERT

33' Lieder a partir de poemes d'Ernst Schulze

Auf der Bruck, D. 853 (1825)

Der liebliche Stern, D. 861 (1825)

Im Walde, D. 834 (1825)

Um Mitternacht, D. 862 (1825)

Lebensmut, D. 883 (1826)

Im Frühling, D. 882 (1826)

An mein Herz, D. 860 (1825)

Im Jänner 1817 (Tiefes Leid), D. 876 (1826)

Über Wildemann, D. 884 (1826)

—— PAUSA ——

GUSTAV MAHLER

18' Lieder eines fahrenden Gesellen (1885)

Wenn mein Schatz Hochzeit macht

Ging heut' morgen übers Feld

Ich hab' ein glühend Messer

Die zwei blauen Augen von meinem Schatz

26' FRANZ SCHUBERT

Dass sie hier gewesen, D. 775 (1823)

Du bist die Ruh, D. 776 (1823)

Greisengesang, D. 778 (1823)

Nacht und Träume, D. 827 (1823)

Fischerweise, D. 881 (1826)

Der Winterabend, D. 938 (1828)

Christoph Prégardien, tenor

Precís control vocal, dicció clara, musicalitat intel·ligent i l'habilitat d'arribar al cor amb tot el que canta assegura a Christoph Prégardien un lloc entre els més importants tenors lírics del món. Actua regularment amb orquestres de tot el món, incloent-hi les Filharmòniques de Viena i Berlin, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera, l'Orquestra del Concertgebouw d'Amsterdam, Staatskapelle Dresden o la Gewandhausorchester Leipzig. El seu ampli repertori orquestral inclou els grans oratoris barrocs, clàssics i romàntics, així com obres del segle XVII (Monteverdi, Purcell, Schütz) i del XX (Britten, Killmayer, Rihm, Stravinsky). Especialment apreciat com a cantant de *lied*, els seus compromisos aquesta temporada inclouen una gira pels Estats Units i recitals al Temple Church, el Wigmore Hall, el Concertgebouw o la Schubertiade Schwarzenberg.

Christoph Prégardien va debutar a la Schubertiada l'any 1994 i enguany hi participa per setena vegada.

Julius Drake, piano

Gaudeix de reputació internacional com un dels millors instrumentistes en el seu camp, col·laborant amb bona part dels principals cantants del món. Apareix regularment als festivals i seus musicals més importants: Aldeburgh, Edimburg, Munic, Schubertiade Schwarzenberg, Salzburg, Carnegie Hall i Lincoln Center Nova York, el Concertgebouw d'Amsterdam i BBC Proms London. Els concerts de les pròximes temporades inclouen recitals a la seva sèrie, "Julius Drake and Friends" a l'històric Middle Temple Hall de Londres amb Christine Rice, Iestyn Davies, Simon Keenlyside i Ian Bostridge, així com concerts al Barbican de Londres i al Teatro de la Zarzuela amb Danielle De Niese, al Carnegie Hall i al Wigmore Hall amb Alice Coote, a Florència, Viena, Schwezingen i Wiesbaden amb Gerald Finley, a Madrid i Amsterdam amb Sarah Connolly i a Londres i la Schubertiade Schwarzenberg amb Christoph Prégardien.

Julius Drake va debutar a la Schubertiada el 2012 i enguany hi participa per segona vegada.

Cavalcant entre Schubert i Mahler

Martina Ribalta Coma-Cros, historiadora de l'art

Sentint encara latent la màgia que ens va deixar el darrer concert de Christoph Prégardien i Malcolm Martineau a Vilabertran, celebrem el retorn del tenor alemany a casa nostra. Acompanyat, en aquesta ocasió, per Julius Drake, ens proposen cavalcar entre camins escarpats i valls fosques pels pensaments romàntics més profunds per arribar a la nit dels somnis.

Malgrat haver nascut a més de vuit-cents kilòmetres de distància, les biografies del professor i poeta saxó Ernst Schulze (1789–1817) i del compositor austríac **Franz Schubert** (1797–1828) presenten nombrosos paral·lelismes. Fills, tots dos, del tombant del segle XIX, veieren truncada la seva prolífica activitat creativa per una mort prematura que posà fi, d'altra banda, a la seva agitada existència romàntica.

Malauradament per als que els hem sobreviscut, Schubert i Schulze no van arribar a conèixer-se mai però el compositor austríac s'acostà a deu dels seus poemes –inclosos al *Poetisches Tagebuch* (Diari poètic)– d'una forma magistral. D'aquesta unió en sorgiren nou *lieder* complets i un d'inacabat que desenvoluparen la categoria del *lied* estròfic variat, tan rellevant durant la seva darrera etapa creativa, tal com remarcà el mateix Dietrich Fischer-Dieskau en el seu compendi dedicat al compositor.

Poc després de la mort de la seva promesa Cäcilie Tychsen, Schulze inicià l'escriptura dels poemes del citat recull essent els mateixos un lament per la dolorosa pèrdua alhora que una recerca turmentosa, constant i incansable del repòs. Una dècada més tard, quan la poesia abandonà la subjectivitat més íntima del poeta i obrí els ulls al món schubertià, l'agitació interior es tornà audible a través de cavalcades pianístiques i un tarannà narratiu més proper al d'un genet que al del freqüent *wanderer* o caminant.

I és, precisament, amb aquesta energia eqüestre que iniciarem la sessió d'avui vespre. ***Auf der Bruck***, ens guiarà vigorosament *a través de la nit i la pluja* tot recercant el camí de l'amor, camí de difícil localització a la terra que ens acostarà, durant la segona cançó, a l'*Estrella encisadora* (***Der liebliche Stern***) a través dels seus reflexes a la mar.

El bosc d'*Im Walde* tornarà a ser testimoni de l'agitació del protagonista, qui no detura el seu camí ni el tèrbol sentir dels seus pensaments. *Quan podrà descansar el caminant?* es qüestiona per acabar. Malauradament, només la nit i els somnis (a *Um Mitternacht*) podran aconseguir apaivagar el desassossec causat per la pèrdua de l'estimada.

Les ganes de viure narrades a *Lebensmut* ens transmeten un enèrgic bri d'esperança que contrasta àmpliament amb els *lieder* anteriors i que desemboca en l'exquisida *Im Frühling*, cançó més interpretada del cicle Schubert-Schulze.

Però la inquietud del poeta retorna amb *An mein Herz*. Malgrat ell mateix s'esforça per apaivagar el neguit que sent el seu cor, ni la veu cantada ni la pulsio agitada de l'acompanyament pianístic ens transmeten el buscat repòs. *Im Jänner 1817*, sovint subtitulada com a *Tiefes Leid* (*Profunda pena*) ens confirmarà el destí de tot romàntic: la calma només arriba «en el lloc on tots reposen». Sembla evident que, en el moment d'escriure aquests versos, Ernst Schulze veia proper el seu propi traspàs doncs morí uns mesos més tard d'haver escrit aquest poema.

Über Wildemann, l'última cançó d'aquest primer bloc, ens retornarà dalt del cavall per trotar per les immediateses d'aquest poblet de muntanya recuperant, novament, alguns dels estereotips romàntics dibuixats anteriorment. Amb tot, aquesta recerca intencionada de l'hivern ens fa pensar en aquest conjunt de *lieder* com una prefiguració del *Winterrreise* que naixeria aviat.

Tot seguit, gaudirem de les *Cançons d'un camarada errant* de Gustav Mahler (1860–1911), primer cicle de *lieder* del compositor qui en feu una versió per a piano i una altra per a orquestra. Les cançons, creades sobre textos

Franz Schubert
1797 — 1828

del mateix Mahler inspirats en el conegut compendi *Des Knaben Wunderhorn*, podrien tenir un cert caire autobiogràfic, tant pel caràcter viatger del protagonista com per la narració d'un amor no conclòs.

El lament amb què s'inicia el cicle reprèn el fil conductor marcat pels *lieder* de Schubert i Schulze adaptant-lo al llenguatge de Mahler, ric en efectes cromàtics i descriptius, com els que ens ofereix en la segona estrofa de *Wenn mein Schatz Hochzeit macht* –quan descriu sonorament l'esclat sobtat de la primavera– o en l'entusiasta i palpitant *Ging heut' morgen übers Feld*, un autèntic elogi del món exterior velat pel lament final en què declara que la felicitat no tornarà a florir mai més per al protagonista.

La tercera cançó del cicle, en canvi, ens desvetlla amb un sobtat to marcial que s'anirà transformant en dolor i desesperació a partir del moment en què els *blaue Augen* («ulls blaus») ens remeten a l'estimada fora d'abast. I és precisament a aquests mateixos ulls que dedicarà el darrer *lied* del cicle, una composició profundament melancòlica carregada de penes i afliccions.

El concert tindrà com a colofó una selecció de sis *lieder* compostats sobre versos de quatre poetes contemporanis de Franz Schubert. Els de Friedrich Rückert (1788–1866) –pertanyents al recull *Östliche Rosen* («Roses orientals»)–, inclouen *Dass sie hier gewesen* i *Du bist die Ruh*, dues obres mestres del repertori schubertià, de ben segur conegudes pel nostre versat públic. No obstant això, el cant de vellesa *Greisengesang*, escassament sentit a la Canònica, resultarà un bon al·licient per a gaudir de la visió personal dels dos intèrprets sobre el capvespre vital.

Només la *Cançó del pescador* –amb poema de Franz Xaver von Schlechta (1796–1875)– ens retornarà per uns minuts a l'energia de la joventut per portar-nos de nou cap a dues màgiques evocacions de la nit i els somnis: *Nacht und Träume* –Matthäus von Collin (1779–1824)– i *Der Winterabend* –Karl Gottfried von Leitner (1800–1890)– ens proporcionaran el comiat perfecte per a una vetllada que s'albira plena de màgia.

Lieder de Schubert i Mahler

FRANZ SCHUBERT

(1797 — 1828)

Lieder a partir de poemes d'Ernst Schulze

Auf der Bruck

Frisch trabe sonder Ruh und Rast,
Mein gutes Ross, durch Nacht und Regen!
Was scheust du dich vor Busch und Ast
Und strauchelst auf den wilden Wegen?
Dehnt auch der Wald sich tief und dicht,
Doch muss er endlich sich erschliessen,
Und freundlich wird ein fernes Licht
Uns aus dem dunkeln Tale grüssen.

Wohl könnt' ich über Berg und Feld
Auf deinem schlanken Rücken fliegen
Und mich am bunten Spiel der Welt,
An holden Bildern mich vergnügen.
Manch Auge lacht mir traulich zu
Und beut mir Frieden, Lieb' und Freude.
Und dennoch eil' ich ohne Ruh
Zurück, zurück zu meinem Leide.

Denn schon drei Tage war ich fern
Von ihr, die ewig mich gebunden,
Drei Tage waren Sonn' und Stern
Und Erd' und Himmel mir verschwunden.
Von Lust und Leiden, die mein Herz
Bei ihr bald heilten, bald zerrissen,
Fühlt' ich drei Tage nur den Schmerz,
Und ach! die Freude musst' ich missen!

Weit sehn wir über Land und See
Zur wärmern Flur den Vogel fliegen;
Wie sollte denn die Liebe je
In ihrem Pfade sich betrügen?
Drum trabe mutig durch die Nacht!
Und schwinden auch die dunkeln Bahnen,
Der Sehnsucht helles Auge wacht,
Und sicher führt mich süsses Ahnen.

Al Bruck*

Trota serè sense treva ni descans,
mon bon cavall, a través de la nit i la pluja!
Què t'espanta en els matolls i en les branques,
què et fa ensopegar pels camins escarpats?
El bosc s'estén profund i espès,
però al final s'aclarirà;
i una llum llunyana ens saludarà
amistosa des de la vall obscura.

M'agradaria volar sobre muntanyes i camps
sobre el teu llom esvelt,
i complaure'm en el joc bigarrat del món,
i les seves amables imatges;
molts ulls em somriuen confiats
i m'ofereixen pau, amor i alegria,
i no obstant m'apresso sense descans
en tornar al meu sofriment.

Car ja he passat tres dies allunyat
de la que em va lligar per sempre;
durant tres dies han desaparegut
sol i estrelles, terra i cel.
Ella tan aviat feria com sanava el meu cor,
però d'aquell plaer i aquella pena
durant tres dies només he sentit el dolor i,
ai!, he trobat a faltar l'alegria!

Veiem volar els ocells sobre terres i mars,
cap a llunyanes terres més càlides.
Com vols que s'erri
l'amor en el seu camí?
Per això, trota valent a través de la nit!
Desapareixeran ara també els camins foscos,
vigilen els ulls clars de l'enyorança
i em guia, segur, un dolç pressentiment.

*El Bruck és un turó prop de Göttingen

Der liebliche Stern

Ihr Sternlein, still in der Höhe,
Ihr Sternlein, spielend im Meer,
Wenn ich von ferne daher
So freundlich euch leuchten sehe,
So wird mir von Wohl und von Wehe
Der Busen so bang und so schwer.

Es zittert von Frühlingswinden
Der Himmel im flüssigen Grün,
Manch Sternlein sah ich entblüh'n,
Manch Sternlein sah ich entschwinden;
Doch kann ich das schönste nicht finden,
Das früher dem Liebenden schien.

Nicht kann ich zum Himmel mich schwingen,
Zu suchen den freundlichen Stern;
Stets hält ihn die Wolke mir fern.
Tief unten, da möcht' es gelingen,
Das friedliche Ziel zu erringen,
Tief unten, da ruht' ich so gern!

Was wiegt ihr im laulichen Spiele,
Ihr Lüftchen, den schwankenden Kahn?
O treibt ihn auf rauherer Bahn
Hernieder ins Wogengewühle!
Lasst tief in der wallenden Kühle
Dem lieblichen Sterne mich nah'n!

L'estrella encisadora

Estrelletes, callades en les altures,
estrelletes, que jugueu en el mar,
quan us veig des de tan lluny,
brillant tan amistoses,
el pit se'm fa pesat i inquiet,
amb tanta felicitat i tanta pena.

Tremola el cel sobre els verds corrents
tamb els vents de la primavera,
i algunes estrelles he vist néixer
i d'altres desaparèixer;
però no he pogut trobar la més bella,
la que abans brillava per als enamorats.

No em puc enfil·lar fins al cel
per cercar l'amable estrella,
els núvols la mantenen sempre lluny de mi.
Molt al fons aconseguiré potser
arribar a la meva tranquil·la meta,
molt al fons, allà descansaré de gust!

Per què amb jocs enjogassats,
vents, bressoleu la dèbil barca?
Oh, feu-la baixar, en escabroses carreres,
fins als remolins de les onades,
feu que en el fons de les aigües gelades
m'acosti a l'encisadora estrella!

Im Walde

Ich wandre über Berg und Tal
Und über grüne Heiden,
Und mit mir wandert meine Qual,
Will nimmer von mir scheiden.
Und schiff't' ich auch durch's weite Meer
Sie käm auch dort wohl hinterher.

Wohl blüh'n viel Blumen auf der Flur,
Die hab' ich nicht gesehen.
Denn eine Blume seh' ich nur
Auf allen Wegen stehen.
Nach ihr hab' ich mich oft gebückt
Und doch sie nimmer abgepflückt.

Die Bienen summen durch das Gras
Und hängen an den Blüten;
Das macht mein Auge trüb' und nass,
Ich kann mir's nicht verbieten.
Ihr süßen Lippen, rot und weich,
Wohl hing ich nimmer so an euch!

Gar lieblich singen nah und fern
Die Vögel auf den Zweigen;
Wohl säng' ich mit den Vögeln gern,
Doch muss ich traurig schweigen.
Denn Liebeslust und Liebespein,
Die bleiben jedes gern allein.

Am Himmel seh' ich flügelschnell
Die Wolken weiter ziehen,
Die Welle rieselt leicht und hell,
Muss immer nahn und fliehen.
Doch haschen, wenn's vom Winde ruht,
Sich Wolk' und Wolke, Flut und Flut.

Ich wandre hin, ich wandre her,
Bei Sturm und heitern Tagen,
Und doch erschau' ich's nimmermehr
Und kann es nicht erjagen.
O Liebessehnen, Liebesqual,
Wann ruht der Wanderer einmal?

En el bosc

Camino per muntanyes i valls
i per verdes prades,
i camina amb mi la meva pena,
que mai no es vol separar de mi.
I si m'embarco cap a l'ample mar
allà em segueix també.

Floreixen moltes flors en el camp,
que jo no he vist mai,
car només veig una sola flor,
que trobo en tots els camins.
M'he inclinat sovint cap a ella
però mai no l'he collida.

Les abelles brunzen entre l'herba
i es posen damunt les flors;
això humiteja i m'enterboleix els ulls,
no ho puc evitar.
Dolços llavis, vermells i suaus,
mai no podré posar-me damunt vostre!

Canten alegres amunt i avall
els ocells entre les branques;
m'agradaria cantar amb els ocells,
però haig de callar entristit.
Car les alegries i les penes de l'amor
freturen la solitud.

Al cel veig els núvols
que passen amb alada pressa;
les ones, que murmuren lleugeres i clares,
sempre han d'acostar-se i fugir.
Però quan el vent reposa, juguen,
núvol amb núvol i ona amb ona.

Camino per ací i per allà,
en les tempestes i en dies serens,
però mai puc contemplar-la,
mai puc atrapar-la:
oh, penes i ànsies de l'amor,
quan podrà descansar el caminant?

Um Mitternacht

Keine Stimme hör' ich schallen,
Keinen Schritt auf dunkler Bahn,
Selbst der Himmel hat die schönen
Hellen Äuglein zugetan.

Ich nur wache, süßes Leben,
Schau' sehnd in die Nacht,
Bis dein Stern in öder Ferne
Lieblich leuchtend mir erwacht.

Ach, nur einmal, nur verstohlen
Dein geliebtes Bild zu sehn,
Wollt' ich gern in Sturm und Wetter
Bis zum späten Morgen stehn!

Seh' ich's nicht von ferne leuchten?
Naht es nicht schon nach und nach?
Ach, und freundlich hör' ich's flüstern:
Sieh, der Freund ist auch noch wach.

Süßes Wort, geliebte Stimme,
Der mein Herz entgegenschlägt!
Tausend sel'ge Liebesbilder
Hat dein Hauch mir aufgeregt.

Alle Sterne seh' ich glänzen
Auf der dunklen blauen Bahn,
Und im Herzen hat und droben
Sich der Himmel aufgetan.

Holder Nachhall, wiege freundlich
Jetzt mein Haupt in milde Ruh',
Und noch oft, ihr Träume, lispelt
Ihr geliebtes Wort mir zu!

A mitjanit

No sento el so de cap veu,
ni de cap passa per l'obscur camí,
àdhuc el cel ha tancat
els seus ullets bells i clars.

Només jo vetllo, dolça vida,
i escruto anhelant la nit,
fins que em despertí la teva estrella
brillant amable en la deserta llunyania.

Ai, només per veure una vegada, furtivament,
la teva imatge estimada,
m'estaria a gust tot el matí
entre tempestes i huracans.

No la veig brillar en la llunyania?
No es va acostant a poc a poc?
Ah, la sento murmurar amigable:
Mira, l'amic encara està despert.

Dolces paraules, veu estimada,
per la qual batega el meu cor!
Mil sagrades imatges amoroses
ha despertat en mi el teu alè!

Veig lluir totes les estrelles
en l'obscur camí blavós,
que han obert aquí el meu cor
i el cel allà dalt.

Dolç eco, bressola ara cordialment
el meu cap en suau descans,
i vosaltres, somnis, murmureu-me sovint
la seva paraula preferida!

Lebensmut

O wie dringt das junge Leben,
Kräftig mir durch Sinn und Herz!
Alles fühl' ich glühn und streben,
Fühle doppelt Lust und Schmerz.

Fruchtlos such' ich euch zu halten,
Geister meiner regen Brust!
Nach Gefallen mögt ihr walten,
Sei's zum Leide, sei's zur Lust.

Lod're nur, gewalt'ge Liebe,
Höher lodre nur empor!
Brecht, ihr vollen Blüthenriebe,
Mächtig schwellend nur hervor!

Mag das Herz sich blutig färben,
Mag's vergehn in rascher Pein;
Lieber will ich ganz verderben,
Als nur halb lebendig sein.

Dieses Zagen, dieses Sehnen,
Das die Brust vergeblich schwellt,
Diese Seufzer, diese Tränen,
Die der Stolz gefangen hält,

Dieses schmerzlich eitle Ringen,
Dieses Kämpfen ohne Kraft,
Ohne Hoffnung und Vollbringen
Hat mein bestes Mark erschlaft.

Lieber wecke rasch und mutig,
Schlachtruf, den entschlafnen Sinn!
Lange träumt' ich, lange ruht' ich,
Gab der Kette lang mich hin.

Hier ist Hölle nicht, noch Himmel,
Weder Frost ist hier, noch Glut;
Auf in's feindliche Getümmel,
Rüstig weiter durch die Flut!

Ganes de viure

Oh, amb quina força la joventut
penetra en la meva ment i el meu cor!
Tot ho sento encendre's i esforçar-se,
sento doblades les alegries i les penes.

Intento endebades dominar-vos,
esperits del meu pit agitat!
Us hauríeu de moure al meu dictat,
fos per sofrir o per alegrar-vos!

Encén-te, amor gegantí,
flameja fins ben amunt!
Exploteu, primaverals impulsos
que empenyeu tanta puixança!

Que el cor s'acolori de sang
i es consumeixi amb ràpid dolor!
Prefereixo perdre'm del tot
que ésser només mig viu.

Aquesta temença, aquest afany,
que inflen inútilment el meu pit,
aquests sospirs, aquestes llàgrimes,
que mantenen captiu l'orgull,

aquest dolorós i estèril lluitar,
aquestes pugnes sense força,
sense esperança ni acabament,
han adormit el meu vigor.

Prefereixo despertar, ràpid i valent,
amb crits de guerra, els sentiments adormits!
He somniat molt de temps, he descansat molt,
he estat massa temps encadenat.

Això no és l'infern, ni el cel,
no hi ha gel, ni brases:
endavant, cap al tumult hostil,
novament vigorós, pel mig del corrent!

Im Frühling

Still sitz ich an des Hügels Hang,
Der Himmel ist so klar,
Das Lüftchen spielt im grünen Tal,
Wo ich beim ersten Frühlingsstrahl
Einst, ach, so glücklich war.

Wo ich an ihrer Seite ging
So traulich und so nah,
Und tief im dunkeln Felsenquell
Den schönen Himmel blau und hell,
Und sie im Himmel sah.

Sieh, wie der bunte Frühling schon
Aus Knosp' und Blüte blickt!
Nicht alle Blüten sind mir gleich,
Am liebsten pflückt' ich von dem Zweig,
Von welchem sie gepflückt.

Denn alles ist wie damals noch,
Die Blumen, das Gefild;
Die Sonne scheint nicht minder hell,
Nicht minder freundlich schwimmt im Quell
Das blaue Himmelsbild.

Es wandeln nur sich Will und Wahn,
Es wechseln Lust und Streit,
Vorüber flieht der Liebe Glück,
Und nur die Liebe bleibt zurück,
Die Lieb' und ach, das Leid!

O wär ich doch ein Vöglein nur
Dort an dem Wiesenhang!
Dann blieb' ich auf den Zweigen hier,
Und säng ein süßes Lied von ihr,
Den ganzen Sommer lang.

En primavera

M'assec callat a la falda del turó,
el cel és molt clar,
les brises juguen en la verda vall,
on, amb els primers raigs de la primavera,
una vegada, ai!, vaig ser tan feliç.

On jo anava al seu costat
tan confiat i tan a prop,
i on, en el fons de l'obscura font entre les roques,
veia el cel bell, blau i diàfan,
i a ella en el cel.

Mira, la primavera virolada
ens contempla ja des de les poncelles i les flors!
No totes les flors són iguals per a mi,
m'agrada més collir-les de la branca
on ella les collia!

Car tot és com era abans,
les flors, els camps;
el sol no brilla menys clar,
ni en la font es reflecteix menys amable
la imatge del cel blau.

Només varien els disigs i les il·lusions,
canvien els plaers i els combats;
passa volant la felicitat de l'amor,
i només queda l'amor,
l'amor i, ai!, el dolor!

Ah, si pogués ser un ocellet
allà a la falda del prat,
llavors em posaria en aquella branca,
i hi entonaria una dolça cançó sobre ella
durant tot l'estiu.

An mein Herz

O Herz, sei endlich stille!
Was schlägst du so unruhvoll?
Es ist ja des Himmels Wille,
Dass ich sie lassen soll.

Und gab auch dein junges Leben
Dir nichts als Wahn und Pein;
Hat's ihr nur Freude gegeben,
So mag's verloren sein!

Und wenn sie auch nie dein Lieben
Und nie dein' Liebe verstand,
So bist du doch treu geblieben,
Und Gott hat's droben erkannt.

Wir wollen es mutig ertragen,
So lang nur die Träne noch rinnt,
Und träumen von schöneren Tagen,
Die lange vorüber sind.

Und siehst du die Blüten erscheinen,
Und singen die Vögel umher,
So magst du wohl heimlich weinen,
Doch klagen sollst du nicht mehr.

Geh'n doch die ewigen Sterne
Dort oben mit goldenem Licht
Und lächeln so freundlich von ferne,
Und denken doch unser nicht.

Al meu cor

Oh, cor! Estigues tranquil d'una vegada!
Per què bategues tan inquiet?
És la voluntat del cel
que hagi de deixar-la.

I encara que la teva curta vida
només t'ha donat desenganyys i penes,
si a ella li ha portat alegries,
deixa que per a tu s'hi perdi.

I encara que ella no entengués mai
el teu amor i el teu sofrir,
li has estat sempre fidel,
i Déu ho sap allà dalt.

Ho suportarem amb valentia,
mentre les llàgrimes vagin caient,
i somniarem dies més bells,
passats ja fa molt de temps.

I si veus aparèixer les flors,
i si canten els ocells al voltant,
plora, si vols, furtivament,
però no t'has de lamentar més.

Car les eternes estrelles
brillaran amb la seva llum daurada,
somrient amables des de la llunyania,
i sense pensar per res en nosaltres.

Im Jäner 1817 (Tiefes Leid)

Ich bin von aller Ruh' geschieden
Ich treib' umher auf wilder Flut;
An einem Ort nur find' ich Frieden,
Das ist der Ort, wo alles ruht.
Und wenn die Wind' auch schaurig sausen,
Und kalt der Regen niederfällt,
Doch will ich dort viel lieber hausen,
Als in der unbeständig'n Welt.

Denn wie die Träume spurlos schweben,
Und einer schnell den andern treibt,
Spielt mit sich selbst das irre Leben,
Und jedes naht und keines bleibt.
Nie will die falsche Hoffnung weichen,
Nie mit der Hoffnung Furcht und Müh;
Die Ewigstummen, Ewigbleichen
Verheissen und versagen nie.

Nicht weck' ich sie mit meinen Schritten
In ihrer dunklen Einsamkeit.
Sie wissen nicht, was ich gelitten,
Und keinen stört mein tiefes Leid.
Dort kann die Seele freier klagen
Bei Jener, die ich treu geliebt;
Nicht wird der kalte Stein mir sagen
Ach, dass auch sie mein Schmerz betrübt

Über Wildemann

Die Winde sausen am Tannenhang,
Die Quellen brausen das Tal entlang;
Ich wand're in Eile durch Wald und Schnee,
Wohl manche Meile von Höh' zu Höh'.

Und will das Leben im freien Tal
Sich auch schon heben zum Sonnenstrahl;
Ich muss vorüber mit wildem Sinn
Und blicke lieber zum Winter hin.

Auf grünen Heiden, auf bunten Au'n,
Müsst'ich mein Leiden nur immer schau'n,
Dass selbst am Steine das Leben spriesst,
Und ach, nur eine ihr Herz verschliesst.

Al gener de 1817 (Sofriment profund)

Estic allunyat de tot descans,
i avanço sobre onades salvatges;
en un lloc trobaré la pau,
en el lloc on tots reposen.
I encara que bufi un vent terrible
i caigui una pluja freda,
estaré allà molt més a gust
que en aquest món tan inconstant.

Car igual que desapareixen els somnis sense traces,
i l'un porta ràpid cap a l'altre,
la vida, trastocada, juga amb ella mateixa,
i tots s'acosten i ningú no resta.
Mai no es retiraran les falses il·lusions,
mai amb l'esperança, la por i la fatiga;
els eternament muts, els eternament pàl·lids
mai prometen i mai deneguen.

No els desperta el meu caminar
per la seva fosca solitud.
No saben el que he sofert
i a ningú amoïna la meva profunda pena.
L'ànima pot queixar-se allà lliurement
d'aquella que vaig estimar fidel,
i la gelada llosa no em dirà
ai, que també ella s'entristeix amb la meva pena!

Sobre Wildemann*

Els vents entre les branques dels avets,
murmuren els rius a través de la vall;
camino amb pressa pels boscos nevats,
moltes milles, d'una serra a l'altra.

I si la vida en la vall oberta
s'animés amb els raigs del sol,
passaria de llarg amb humor ferotge,
i m'adreçaria cap on fos hivern.

En els camps verds i en els prats florits
haig de veure sempre el meu dolor,
car àdhuc en les pedres neix la vida,
i, ai!, només una em va tancar el seu cor.

O Liebe, Liebe, o Maienhauch!
Du drängst die Triebe aus Baum und Strauch!
Die Vögel singen auf grünen Höhn,
Die Quellen springen bei deinem Wehn!

Mich lässt du schweifen im dunklen Wahn
Durch Windespfeifen auf rauher Bahn.
O Frühlingsschimmer, o Blütenschein,
Soll ich denn nimmer mich dein erfreun?

*Un poblet de muntanya al Harz

GUSTAV MAHLER (1860 — 1911)

Gustav Mahler

Lieder eines fahrenden Gesellen

Wenn mein Schatz Hochzeit macht

Wenn mein Schatz Hochzeit macht,
Fröhliche Hochzeit macht,
Hab' ich meinen traurigen Tag!
Geh' ich in mein Kämmerlein,
Dunkles Kämmerlein,
Weine, wein' um meinen Schatz,
Um meinen lieben Schatz!

Blümlein blau! Blümlein blau!
Verdorre nicht! Verdorre nicht!
Vöglein süß! Vöglein süß!
Du singst auf grüner Heide.
Ach, wie ist die Welt so schön!
Ziküth! Ziküth!

Singet nicht! Blühet nicht!
Lenz ist ja vorbei!
Alles Singen ist nun aus.
Des Abends, wenn ich schlafen geh',
Denk' ich an mein Leide.
An mein Leide!

Oh, amor, amor, oh, hàlit de maig,
tu excites els brots en arbres i matolls!
Els ocells canten en els verds ramatges,
les fonts brollen amb el teu alè.

Em fas vagar, ple d'incertes il·lusions,
per camins escabrosos mentre bramula el vent.
Oh, esplendor de la primavera, oh, brots radiants,
no podré mai fruit amb vosaltres?

*Un poblet de muntanya al Harz

GUSTAV MAHLER (1860 — 1911)

Gustav Mahler

Cançons d'un camarada errant

El dia que es casi el meu tresor

El dia que es casi el meu tresor,
amb un alegre casament,
serà per a mi un dia molt trist!
Aniré a la meva petita cambra,
a l'obscura cambra!
Ploraré! Ploraré pel meu tresor,
pel meu tresor estimat!

Floretes blaves! Floretes blaves!
No us pansiu! No us pansiu!
Dolç ocellet! Dolç ocellet!
que cantes en els camps verds.
Ai! Per què és el món tan bell?
Ziquit! Ziquit!

No canteu! No floriu!
La primavera ja ha passat!
Ja s'han acabat les cançons!
Els vespres, quan me'n vaig a dormir,
penso en el meu dolor!
En el meu dolor!

Ging heut' morgen übers Feld

Ging heut' morgen übers Feld,
Tau noch auf den Gräsern hing;
Sprach zu mir der lust'ge Fink:
"Ei du! Gelt?
Guten Morgen! Ei gelt? Du!
Wird's nicht eine schöne Welt?
Zink! Zink! Schön und flink!
Wie mir doch die Welt gefällt!"

Auch die Glockenblum' am Feld
Hat mir lustig, guter Ding',
Mit den Glöckchen, klinge, kling,
Ihren Morgengruß geschellt:
"Wird's nicht eine schöne Welt?
Kling, kling! Schönes Ding!
Wie mir doch die Welt gefällt! Heia!"

Und da fing im Sonnenschein
Gleich die Welt zu funkeln an;
Alles Ton und Farbe gewann
Im Sonnenschein!
Blum' und Vogel, groß und klein!
"Guten Tag! Guten Tag!
Ist's nicht eine schöne Welt?
Ei du, gelt? Schöne Welt?"

Nun fängt auch mein Glück wohl an?
Nein, nein, das ich mein',
Mir nimmer blühen kann!

Ich hab' ein glühend Messer

Ich hab' ein glühend Messer,
Ein Messer in meiner Brust,
O weh! O weh!
Das schneid't so tief
In jede Freud' und jede Lust.
So tief! So tief!
Es schneid't so weh und tief!
Ach, was ist das für ein böser Gast!
Nimmer hält er Ruh',
Nimmer hält er Rast!
Nicht bei Tag,
Nicht bei Nacht, wenn ich schlief.
O weh! O weh! O weh!

He anat aquest matí pel camp

He anat aquest matí pel camp,
la rosada encara era damunt de l'herba,
i m'ha dit l'alegre pinsà:
Ep, tu, no és veritat?
Bon dia! Ep, no és veritat, tu?
No és bell aquest món?
Un bell món? Sing, sing! Bell i eixerit?
Com m'agrada aquest món!

També les campànules del camp
m'han saludat contentes,
amb les campanetes, cling, cling,
ressonava la seva salutació matinal:
No és bell aquest món?
Cling, cling! Un bell món! cling, cling,
com m'agrada el món! Visca!

I llavors ha començat a brillar
el sol damunt del món.
Tot, tot, sons i colors,
ha guanyat amb la llum del sol!
Flors i ocells, grans i petits!
Bon dia! Bon dia!
No és bell aquest món?
Ep tu, no és veritat? Un bell món!

Començarà ara la meva felicitat?
No, no! No per a mi,
mai més no tornarà a florir!

Tinc un punyal ardent

Tinc un punyal ardent,
un punyal en el meu pit,
ai de mi!
Penetra tan profund
en cada alegria i en cada plaer.
Tan profund! Tan profund!
Penetra amb tant de mal i tan profund!
Ai, quin hoste més dolent!
Mai no dona pau,
mai no dona repòs!
Ni de dia,
ni de nit, mentre dormo!
Ai de mi! Ai de mi!

Wenn ich in dem Himmel seh',
Seh' ich zwei blaue Augen stehn.
O weh! O weh!
Wenn ich im gelben Felde geh',
Seh' ich von fern das blonde Haar
Im Winde wehn. O weh! O weh!
Wenn ich aus dem Traum auffahr'
Und höre klingen ihr silbern Lachen,
O weh! O weh!
Ich wollt', ich läg auf der schwarzen Bahr',
Könnt' nimmer die Augen aufmachen!

Die zwei blauen Augen von meinem Schatz

Die zwei blauen Augen von meinem Schatz,
Die haben mich in die weite Welt geschickt.
Da mußt ich Abschied nehmen
Vom allerliebsten Platz!
O Augen blau, warum habt ihr mich angeblickt?
Nun hab' ich ewig Leid und Grämen.

Ich bin ausgegangen in stiller Nacht
Wohl über die dunkle Heide.
Hat mir niemand Ade gesagt. Ade!
Mein Gesell' war Lieb' und Leide!

Auf der Straße steht ein Lindenbaum,
Da hab' ich zum ersten Mal im Schlaf geruht!
Unter dem Lindenbaum,
Der hat seine Blüten über mich geschneit,
Da wußt' ich nicht, wie das Leben tut,
War alles, alles wieder gut!
Ach, alles wieder gut!
Alles! Alles!
Lieb und Leid, und Welt und Traum!

Quan miro cap el cel,
hi veig brillar dos ulls blaus!
Ai de mi! Ai de mi!
Quan vaig pels camps groguencs,
veig uns cabells daurats
onejant al vent! Ai de mi! Ai de mi!
Quan em desperto dels meus somnis,
i sento el seu riure argentí,
ai de mi! ai de mi!
m'agradaria jeure en un negre taüt,
i no poder obrir mai més els ulls!

Els dos ulls blaus del meu tresor

Els dos ulls blaus del meu tresor
m'han enviat a l'ampli món.
Vaig haver d'acomiarar-me
dels meus llocs més estimats!
Oh, ulls blaus, per què em vàreu mirar?
Ara tindrè penes i aficcions per sempre més!

He partit en la nit obscura,
en la nit obscura dels foscos camps;
ningú m'ha dit adéu. Adéu!
Els meus companys eren l'amor i el dolor.

Hi ha un tiller en el camí,
allà he pogut dormir per primera vegada!
A sota del tiller!
Ha deixat nevar sobre meu les seves flors...
i ja no he sabut el que fa la vida,
tot, tot tornava a ésser bo!
Ai! tot bo!
Tot, tot!
Amor i penes i el món i els somnis!

FRANZ SCHUBERT

Friedrich Rückert

Dass sie hier gewesen

Dass der Ostwind Düfte
Hauchet in die Lüfte,
Dadurch tut er kund,
Dass du hier gewesen.

Dass hier Tränen rinnen,
Dadurch wirst du innen,
Wär's dir sonst nicht kund,
Dass ich hier gewesen.

Schönheit oder Liebe,
Ob versteckt sie bliebe?
Düfte tun es und Tränen kund,
Dass sie hier gewesen.

Friedrich Rückert

Du bist die Ruh

Du bist die Ruh,
Der Friede mild,
Die Sehnsucht du,
Und was sie stillt.

Ich weihe dir
Voll Lust und Schmerz
Zur Wohnung hier
Mein Aug' und Herz.

Kehr' ein bei mir,
Und schliesse du
Still hinter dir
Die Pforten zu.

Ella ha estat aquí

Que les fragàncies del vent de l'est
es respirin en l'atmosfera,
perquè em facin saber
que tu has estat aquí!

Que corrin aquí les llàgrimes,
perquè arribis a saber
el que d'altra manera no sabries,
que jo he estat aquí!

La bellesa i l'amor
no poden restar ocults,
fragàncies i llàgrimes fan saber
que ella ha estat aquí!

Tu ets la pau

Tu ets la pau,
el dolç repòs,
l'enyorança
i el que tot ho encalma.

Em consagro a tu,
ple de joia i dolor,
perquè visquin aquí
els meus ulls i el meu cor.

Vine a mi
i tanca tranquil·la
darrera teu
la porta.

Treib andern Schmerz
Aus dieser Brust.
Voll sei dies Herz
Von deiner Lust.

Dies Augenzelt
Von deinem Glanz
Allein erhellt,
O füll' es ganz.

Friedrich Rückert

Greisengesang

Der Frost hat mir bereifet des Hauses Dach;
Doch warm ist mir's geblieben im Wohngemach.
Der Winter hat die Scheitel mir weiss gedeckt;
Doch fließt das Blut, das rote, durchs Herzgemach.

Der Jugendflor der Wangen, die Rosen sind
Gegangen, all gegangen Einander nach –
Wo sind sie hingegangen? ins Herz hinab:
Da blühn sie nach Verlangen, wie vor so nach.

Sind alle Freudenströme der Welt versiegt?
Noch fließt mir durch den Busen ein stiller Bach.
Sind alle Nachtigallen der Flur verstummt?
Noch ist bei mir im Stillen hier eine wach.

Sie singet: "Herr des Hauses! verschleuss dein Tor,
Dass nicht die Welt, die kalte, dring ins Gemach.
Schleuss aus den rauhen Odem der Wirklichkeit,
Und nur dem Duft der Träume gib Dach und Fach!"

Matthäus von Collin

Nacht und Träume

Heil'ge Nacht, du sinkest nieder;
Nieder wallen auch die Träume,
Wie dein Mondlicht durch die Räume,
Durch der Menschen stille Brust.
Die belauschen sie mit Lust;
Rufen, wenn der Tag erwacht:
Kehre wieder, heil'ge Nacht!
Holde Träume, kehret wieder!

Treu qualsevol pena
d'aquest pit!
Que aquest cor s'ompli
de la teva joia!

Ompla de llum
el pavelló dels meus ulls,
il·luminats només
pel teu esclat.

Cant de vellesa

El gebre ha glaçat la teulada de casa meva;
però l'escalfor ha restat en la meva cambra.
L'hivern m'ha cobert de blanc el cap;
però la sang corre, vermella, pel meu cor.

Les flors de la joventut, les roses, se n'han anat,
l'una rere l'altra, de les galtes.
On han anat? Al fons del meu cor;
on floreixen com abans, amb els mateixos anhels.

S'han assecat totes les fonts de joia del món?
Encara corre pel meu pit un corrent silenciós.
Han callat tots els rossinyols del bosc?
Un vetlla encara aquí secretament.

Canta: "Senyor de la casa! Tanca la porta,
que el món, gelat, no entri a la teva cambra.
Deixa fora l'hàlit amarg de la realitat,
i soplujia només els somnis perfumats!"

Nit i somnis

Santa nit, quan tu arribes,
arriben també els somnis,
com el teu clar de lluna omple les cambres,
omple també el pit tranquil dels homes.
Ells t'espïen amb plaer,
i criden, quan es desperta el dia:
Torna, santa nit,
dolços somnis, torneu!

Franz Xaver von Schlechta

Fischerweise

Den Fischer fechten Sorgen
Und Gram und Leid nicht an;
Er löst am frühen Morgen
Mit leichtem Sinn den Kahn.

Da lagert rings noch Friede
Auf Wald und Flur und Bach,
Er ruft mit seinem Liede
Die gold'ne Sonne wach.

Er singt zu seinem Werke
Aus voller frischer Brust,
Die Arbeit gibt ihm Stärke,
Die Stärke Lebenslust.

Bald wird ein bunt' Gewimmel
In allen Tiefen laut
Und plätschert durch den Himmel,
Der sich im Wasser baut.

Doch wer ein Netz will stellen,
Braucht Augen klar und gut,
Muss heiter gleich den Wellen
Und frei sein wie die Flut.

Dort angelt auf der Brücke
Die Hirtin, Schlauer Wicht,
Gib auf nur deiner Tücke,
Den Fisch betrügst du nicht!

Cançó del pescador

Al pescador no l'inquieten
preocupacions,
penes ni enuigs; de bon matí deslliga
la barca amb bon humor.

La pau regna encara al voltant,
en el bosc, els camps i el rierol,
i amb les seves cançons
desperta al sol daurat.

Canta mentre treballa
amb el cor ple i despreocupat,
el treball li dóna forces,
i les forces, alegria de viure!

Aviat una bigarrada munió
es farà sentir en tots els tons,
que arribaran fins al cel
que es reflecteix en les aigües...

Però el que vol llançar l'ham
necessita bons ulls i clars,
ha de ser alegre com les ones,
i lliure com els corrents.

Allà sobre el pont està pescant
la pastora... astuta criatura,
abandona la teva malícia,
no enganyaràs aquest peix!

Karl Gottfried von Leiter

Der Winterabend

Es ist so still, so heimlich um mich,
Die Sonne ist untern, der Tag entwich.
Wie schnell nun heran der Abend graut!
Mir ist es recht, sonst ist mir's zu laut.
Jetzt aber ist's ruhig, es hämmert kein Schmied,
Kein Klempter, das Volk verlief und ist müd.
Und selbst, dass nicht rass'le der Wagen Lauf,
Zog Decken der Schnee durch die Gassen auf.

Wie tut mir so wohl der selige Frieden!
Da sitz ich im Dunkeln, ganz abgeschieden,
So ganz für mich; nur der Mondenschein
Kommt leise zu mir ins Gemach.
Er kennt mich schon und lässt mich schweigen,
Nimmt nur seine Arbeit, die Spindel, das Gold,
Und spinnet stille, webt und lächelt hold,
Und hängt dann sein schimmerndes Schleiertuch
Ringsum an Gerät und Wänden aus.
Ist gar ein stiller, ein lieber Besuch,
Macht mir gar keine Unruh' im Haus.
Will er bleiben, so hat er Ort,
Freut's ihn nimmer, so geht er fort.

Ich sitze dann stumm im Fenster gern
Und schaue hinauf in Gewölk und Stern.
Denke zurück, ach weit, gar weit
In eine schöne verschwundne Zeit.
Denk an sie, an das Glück der Minne,
Seufze still und sinne und sinne.

La nit d'hivern

Hi ha tanta pau, tot és tan tranquil al meu voltant!
El sol s'ha post, ha fugit el dia.
Que ràpida ha arribat ara la nit!
Em plau, el dia és massa sorollós per a mi.
Però ara hi ha silenci, no martelleja cap ferrer,
ni cap llauner, la gent se n'ha anat i està cansada.
I àdhuc, perquè no sotraguin els cotxes pels
camins, la neu ha posat una catifa sobre els carrers.

Com m'agrada la santa pau!
M'assec en l'obscuritat, aïllat de tot,
tot sol amb mi mateix. Només la llum de la lluna
arriba silenciosa a la cambra.
Ja em coneix i em deixa callar.
Emprèn la seva tasca, el fus i l'or,
i fila en silenci, teixint i somrient amable,
i després penja la seva centellejant mantellina
per damunt dels mobles i les parets.
És una visita callada i benvinguda,
mai no fa enrenou a casa.
Si vol quedar-se, hi tindrà lloc,
si no li agrada per sempre, pot anar-se'n.

M'agrada llavors asseure'm a la finestra,
i mirar enlaire als núvols i les estrelles,
i recordar el passat, llunyà, ai, molt llunyà,
una bella època passada.
Penso en ella, en la felicitat de l'amor,
sospiro en silenci, i penso i penso...

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

AGRAÏMENTS

Patrocinador principal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Amb l'ajut de

Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

Diputació de Girona

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Damm
Fundació

Amb la col·laboració de

Caixa d'Enginyers

Audi
Autopodium
Gràcies al Patrocinador Audi

PERE VENTURA
• CAVA •

Mitjans col·laboradors

33 Cat **Música**

LA VANGUARDIA

Gràcies a

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran
Temps de Música

Disseny

Mucho

Il·lustracions

Ricard Jorge
@richi_jp

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

Organitza

Associació
Franz Schubert
Barcelona

